

Felelős szerkesztő:
MURÁNYI JÓZSEF.
Szerkesztőség:
Kassa, Kossuth-utca 16.
Telefon: 150.
Megjelenik minden nap
délután 5 órakor.
Egyes szám **2** krajcár.
(4 fillér.)
Kéziratot nem ad vissza
a szerkesztőség.

NAPLÓ

KASSA, SZOMBAT, 1908. MÁRCIUS 21.

NEGYEDIK ÉVFOLYAM. — 68. SZÁM.

Előfizetési árak:
Kassán:
Egész évre . . . 14.— K
Fél évre . . . 7.— „
Negyed évre . . . 3.50 „
Egy óra . . . 1.20 „
Vidéken:
Egész évre . . . 20.—
Kiadóhivatal:
Kassa, Kossuth-utca 16.
Telefon: 150.
Hirdetések petit sor szá-
mitással díjszabás szerint.

A nagy reform előtt.

Kassa, márc. 20.

Akinek csak halvány sejtése van a becsületes törvényalkotás technikájáról, az föl sem tételezhette egy pillanatig sem, hogy a koalíció kormányra jutása után három-négy hónapra meglesz már az új választási törvény. Hiszen meglehetett volna, ha csak arról lett volna szó, hogy az ígéret beváltása bárhogyan is történjék, de mennél gyorsabban meglegyen. Az alkotmányon kívül álló kormány belügyminisztere például bosszorkányos gyorsasággal ütötte nyélbe a maga választói reformját, amelyről persze a legjobban maga tudta, hogy egyáltalában nem komoly és megvalósításra szánt dolog, hanem agitációs maszlag csupán, amely akkor a legjobb, ha a leglármásabb, legrikítóbb, legbódítóbb. Törvényjavaslatok, amelyekről megalkotójuk tudja, hogy törvényekké soha nem válhatnak, akár huszonnégy óra alatt is gyárthatók. És könnyen beválhatnak oly törvényjavaslatok is, amelyeket körülbelül szósz szerint le lehet fordítani valamilyen idegen nyelvé kódexből. Erre is számtalan példa akad a magyar törvénytárban.

A jó törvény azonban nehezen születik meg, mennél jobb, annál nehezebben. A törvényjavaslat első vázlatának sok agyon kell átmennie, sok rétegen kell keresztül küzdenie magát, míg életrevalóvá erősödhetik. A választójog reformjáról pedig mindenek fölött megkivánjuk, hogy nagyon jó törvény legyen. Ez pedig csak akkor lesz, ha sem nem valamely külföldi választójognak szolgálékü másolása, sem nem pusztán valamely ideológias elméletnek talán megfelelő, de az élettel nem számoló üvegházi termés, hanem igazi magyar törvény. Akármilyen választójogi reform nem kell minékünk, csakis azért, hogy reformunk legyen.

Az új választójognak specifikusan magyarnak kell lennie. Ez pedig azt jelenti, hogy a demokrácia nemzetközi követelését össze tudja egyeztetni a magyar állameszme megvédésének és a magyar faj történeti

hegemóniája biztosításának magyar nemzeti szempontjával.

Ez nagy munka, nehezebb, kényesebb munka annál, amelyet a nagy nyugati államokban kellett elvégezni a választójogi reformnak megalkotása során.

A belügyminiszteriumban hónapok óta folyik ez a munka és ahogy *Andrássy Gyula* gróf belügyminiszter tegnap egy hírlapíró előtt nyomatékosan kijelentette, szakadatlanul, szünet nélkül folyik. Egy nap sem maradt munka nélkül, a legkisebb időt sem mulasztották el és így történt, hogy a belügyminiszter a korszakos törvényjavaslatot már a tavasz folyamán a törvényhozás ítélete alá bocsáthassa. A kormánynak eltökélt szándéka, hogy eddigi munkájának gyümölcsét mennél előbb élveztesse a nemzet.

A kormány részéről semmi akadály sincsen, mely a választójogi reform létesülése elé tornyosodhatna. Az akadályt, ahogy *Andrássy Gyula* gróf leplezetlen nyíltsággal kijelentette, csak maga a törvényhozás támaszthatja. A parlamentben most obstrukció folyik. Ha ez a kerékkötés akkora lesz, ami fájdalom, közeli eshetőség, hogy a törvényhozás gépezete elakad, akkor a kormány bárhogy akarná is, most nem állhatna elő a választójogi reformjavaslattal. Ennek a javaslatnak ugyanis mennél előbb törvénynyé kellene válni, erre pedig csak munkára hajlandó és alkalmas parlamentben volna kilátás. Az obstrukció parlament nem fogja a reformot tető alá juttatni, legfőleg egy rosszhiszemű és rosszindulatu agitációs eszköze lenne belőle a parlamenten kívül. Erre pedig sem a kormány nem akar módot adni, sem a reformot nem szabad ily eszközzé lealacsonyítani.

A balpártiak és a velők egy gyékényen áruoló nemzetiségiek, valamint a szociáldemokraták vádolják a lehangosabban a kormányt, hogy — így szól az ó demagóg terminológiájuk — el akarja sikkasztani a nagy reformot. Pedig ma-holnap, mihelyt a reformjavaslat elkészült, csak az ő obstrukciójuk lehet majd akadály annak, hogy a reform Ház elé kerüljön és törvénynyé is váljék.

Inas-otthon Kassán.

A Gyermekvédő Liga akciója.

A jövő vasárnap közgyűlés.

A *Napló* tegnapi számában a Gyermekvédő Liga kassai fiókjának figyelmébe ajánlotta az inasvédelem ügyét s bizalmát fejezte ki, hogy a Liga Kassán is foglalkozni fog az otthon felállításával. Tegnapi cikkünkben részletesen kifejtettük az inas-otthon célját és rendeltetését. Ma örömmel értesülünk, hogy a Liga kassai elnöksége teljes csöndben foglalkozott az inas-otthon humánus és nemzetgazdasági szempontból nagy horderejű kérdésével s már annyira előkészítette az ügyet, hogy e hónap utolsó vasárnapján, mint a következő meghívó tanúsítja, az inasotthon megvalósítása érdekében közgyűlést tart. — A Gyermekvédő Liga kassai bizottsága a következő körlevelet küldte széjjel.

Nagyfontosságú kulturális, humanitárius és nemzeti szempontból is jelentős mozgalmat indított az Országos Gyermekvédő Liga, amikor szervesen beillesztette programjába az iparos inasi védelem, oktatás és nevelés ügyét. A Liga országos akcióit indított, ezen üdvös cél megvalósítására s e célból gróf *Edelsheim-Gyulay Lipót* elnök vezetése alatt *Ruffy Pál* min. tanácsos, *Mártonffy Márton* dr. iparoktatási főigazgató, *Thék Endre* nagyiparos, dr. *Szilágyi Artur Károly*, *Büttner Miklós* és *Solymossy Oszkár* igazgató tanácsstagok és dr. *Karsay Sándor* a Liga ügyvezető igazgatója városunkat is felkerekedik.

Ebből az alkalomból *f. hó 29-én* (vasárnap) *délelőtt fél 11 órakor a vármegyeház nagytermében rendkívüli közgyűlést tartunk*, melyre van szerencsénk ezennel tisztelettel meghívni és szíves megjelenését kérni.

Hazafias üdvözléssel:

Az Országos Gyermekvédő Liga kassai bizottsága.

Dr. *Fischer-Colbrie Ágost*, elnök,
Szalay Lászlóné, elnök.
Bartay Oszkár, titkár.

Reméljük, hogy Kassa társadalma, különösen az érdekelt ipari körök meleg rokonszenvvel felkarolják a gyönyörű gondolatot s a megvalósítás eszközeiben a Ligát támogatni el nem mulasztják.

Szenzációs tavaszi szövetujdonságok SCHÜTZ és Tsa
angol uri-szabó céghez
Kassa, Kossuth Lajos-utca 2.

Katonák az aratáson.

A király rendelete.

Három heti szabadságot.

Régi óhajta már a magyar nemzetnek, elsősorban pedig a földmiveléssel foglalkozó lakosságnak, hogy legalább a mezőgazdasági munkálatok felhalmozódása idejében, az aratás heteiben felszabaduljanak azok az erők, amelyeket egyébként a hadsereg, katonai szolgálat köt le. Ez a régi jogos kívánság most teljesülni fog, még pedig a legfelsőbb helyről jövő parancsszóra; a király parancsára.

Ma, március 12-iki kelettel Királyi kézirat jelent meg, mely felhívja az összes katonai parancsnokságokat, hogy a folyó évben úgy osszák be a hadgyakorlatokat, hogy közben háromheti szünet legyen, a mely idő alatt a legénység szabadságra mehessen, hogy az aratási munkálatokat otthon teljesítse.

Szociális és gazdasági szempontból egyaránt nagyjelentőségű ez a királyi rendelet, amely az uralkodónak nemcsak méltányos lelkületére, de egyben hatalmas nemzetgazdasági érzékre vall.

A hadsereg Rendeleti Közlönyében közzölt királyi rendelet a következő:

Ő cs. és kir. apostoli Felsége legmagasabb elhatározásával elrendeli, hogy az összes számfőltti parancsnokságok az 1908-ik évi nyári gyakorlatok programjába beékeljék, mintegy *háromheti szünetelését a gyakorlatoknak és hozzájárul ahhoz, hogy ebben az időben az aratási munkák céljaira a legénységet szabadságot adják.*

A királyi rendelet folytán az összes katonai parancsnokságok, köztük természetesen a kassai helyőrség parancsnoksága is, kellő időben gondoskodni fognak a legénység szabadonbocsátása iránt.

UJDONSÁGOK

— A kassai Kazinczy-kör ez évadbeli XV. felolvasó estélyét szombaton, e hó 21-én, szombaton este 6 órakor rendezi a város háza nagytermében. Műsor: 1. Mátyás király lovagjai. Novella. Irta és felolvassa Barta Lajos. 2. Ibsen nőalakjai. Tanulmány. Irta és felolvassa dr. Alkalay Ödön. A művelt közönséget — nem tagokat is — szívesen látja a kassai Kazinczy-kör.

— A vasárnapi társadalmi zsur. Hogy az Országos Germekvédő Liga az elzúllott gyermekek megmentésére irányuló nagyszabású akciója, mennyire köztudatba ment már át s mennyire átérzi annak óriási és nagyfontosságú horderejét az egész magyar társadalom, mi sem bizonyítja jobban, mint az az általános támogatás, amelyben magát a Ligát s annak minden mozgalmát a nagyközönség részesíti. A vasárnapi ez idei utolsó zsur bizonyára ismét szépsikerű lesz. Uhl Matild virágkereskedése egy nagy preparált pálmát ajándékozott a rendező bizottságnak, mely azt az ismert bronz csoporttal együtt fogja vasárnap kisorsolni. A sorsolás számjegyei Quirsfeld János üzletében kaphatók.

— Vármegyei tisztviselők mozgalma. A vármegye tisztviselői Sopronban azzal a

tervvel foglalkoznak, hogy országos mozgalmat indítsanak *státuszrendezésük* érdekében. A törvényhozás ugyanis néhány éve kimondta, hogy a vármegyei tisztviselők semmi tekintetben sem kerülhetnek a jövőben hátrányba az állami tisztviselőkkel szemben, tehát velük teljesen egyenlő elbánásban részesítendőek. A kormány azonban úgy látszik megelégedett erről, mert most rendezte a bíróságok fizetését, a múlt évben pedig a vasutasokét. A törvényben kifejezett egyenlő elbánás elve tehát azt kívánja, hogy a kormány a vármegyei tisztviselők státuszát is rendezze és ne a hitelviszonyokat rendezze, mert azt amúgy sem képes rendezni. Sopronmegyei tisztviselői tehát sürgősen megindítandónak tartják a mozgalmat, melyhez csatlakozásra hívják fel a többi vármegyei tisztikarát is. Együttel javasolni fogják, hogy a vármegyei tisztviselők országos értekezlete pünkösd ünnepeére Budapestre egybehívassék.

— Pezsgőben uszom én... A kassai kir. törvényszék ma délelőtt bájos kis ügygyel foglalkozott. Mult esztendőben történt, hogy a kassai színtársulat, egy könnyűvérű bohém tagja, Lajos napján, nagy névnap cíccót rendezett. A muri betetőzésül, egy kassai kávéházban vig pezsgőzést csapott barátaival. Amikor fizetésre került a dolog, a bohém fiú, előkelő kézmozdulattal magához intette a kávést:

— Öregem, ma kimerítettem a tárcámat. Holnap azonban rendezem a cehet! Becsületszavamra! A kávést hiit, remélt és mivel egyébként is szerette a művészt — hitelezett. Elmult két nap, a bohém nem fizetett. Ekkor a kávést, hogy a perlést elkerülje, kis cédulában figyelmeztette ígéretere és tartozására. A temperamentumos bohém erre egy kacskaringós káromkodással felelt, melyben leszede volt a keresztvizet is a kávésról, ha valaha keresztviz alá tartották volna. Sőt ezt a hiányosságot cifrázta ki a káromkodásban, ami különösen fájt a kávéstnek. Fájt még a kávést érettségi előtt álló fiának is, aki nyomban levelet irt a bohémnek, melyben ujságba való kiíratással fenyegette meg, ha nem fizet. A bohémnek se kellett több, zsarolás miatt pórt akasztott a kávést nyakába. Ma tárgyalta az ügyet a kassai kir. törvényszék. A kávést védője dr. Kemény Béla, igen elmésen a panaszos színész szerepeiből citált s konstatálta, hogy a színpadon pezsgőben uszik ő, a kávést járja ő, s ahhoz van szokva, hogy a kávést gondoskodjék a pezsgőről. A kávést azonban nem színpad, ha a kávést egyik kávést is a pezsgő, ezt fizetnie kell annak, aki élvezi. A panaszos színész azonban nem fizetett. Jogos volt tehát a kávést felháborodása. A törvényszék a kávést a legenyhébb büntetéssel, 10 korona pénzbírsággal sújtotta. Legnevezetesebb azonban a dologban az, hogy a pezsgős éjszaka szám-lája — ma is rendezetlen.

— Jótékony célú előadás. A Kassa és Abauj-Torna vármegyei Közművelődési Egyesület, élén Szalay Lászlóné urnóval, április 7. és 8-án a kassai Nemzeti Színházban nagyszabású jótékony műkedvelői előadást rendez. Helyárok: Családi páholy 30 K, földszinti és I. em. páholy 25 K, II. em. páholy 10 K, földszinti zsölyve I. III. sor 7 K, IV-VI. sor 5 K, VII-X. sor 4 K, XI-XIII. sor 3 K, I. em. erkély I. sor 6 K, II. sor 4 K, III. sor 3 K, V-IX. sor 2 K. Az előadásra előjegyzéseket elfogad Maurer Adolf könyvkereskedése.

— A bankói fürdő. A város legutóbb felbontotta a bankói fürdő eddigi bérlőjével kötött szerződést és holnap délelőtt tartandó versenytárgyalásán adja bérbé ujjabb hat évre a bankói fürdőt a hozzátartozó épületekkel együtt.

— Fonák köztisztaság. Feltétlen hivei vagyunk a köztisztaságnak és így csak örömmel szolgál, ha a város részéről a köztisztaság fokozott gyakorlása iránti hajlandóságot tapasztalunk. Ez alkalommal azonban azért emelünk szót, mert az utcaseprők tömege oly időben teljesítik felelősségteljes foglalkozásaikat, amikor annak a város közönségének legnagyobb része, szenvedő tannyává lesz. Így kedvenc idejük az utcaseprőknek a Fő utcán a reggeli 8 óra, amikor a hivatalokba igyekvő tisztviselők valóságos portenger közepette kénytelenek utáikat megtenni. Délelőtti tizenegy órára a Fő-utca végigporzása után, az Erzsébet-térre érnek ki az utcaseprők, akik itt valósággal tobzódnak a porfelhők felkavarásának gyönyörében. Ily keserű tapasztalatok után talán célszerű lenne a város frekvenciáltabb utcáin, más városok mintájára, a hajnali órákban végeztetni a tisztogatás nagy művét!

Tolvajbanda Kassán. Egy idő óta sűrűn ismétlődnek Kassán a kisebb nagyobb lopások. Néhány nap előtt a Maléter-ház első emeletéről egy diványt loptak el a tolvajok és sem a divány, sem a tettes eddig nem került meg. E hó 18-án a Kossuth Lajos utca 14. számú ház kapuja alól egy kerékpárt loptak el. Ugyanaznap este a Bercsényi-utcán egy irodai helyiségből eltűnt Simel Ármán télikabátja. — Kovács Ferenc borbélynak meg a fuvoláját lopták el, ezt azonban a rendőrség a zálogházban feltalálta. A rendőrség ezért óva inti a közönséget, hogy a lakások előszobáit tartsa zárva, mert az elszaporodott csavargók vakmerően besurrannak a lakásba s amihez hozzáférnek, azt válogatás nélkül ellopják.

— Lefoglalt lopott holmi. A sátoralja-új helyi rendőrség egy Kassáról érkező utastól elkobzott egy nagyobb batyut, melyben 30 darab színes fejkendő volt. A batyut átküldték a kassai rendőrséghez. Miután valószínű, hogy a kendők bűnös uton kerültek az utashoz, a rendőrség felhívja a kereskedőket, hogy a lopott holmit tekintsék meg a bűnügyi osztályban.

— Az országos ipartanács. A hivatalos lap tegnapi száma Kossuth Ferenc miniszter rendeletét közli az országos ipartanács szerveiről és szerveinek működéséről. Főbb intézkedés az, hogy az országos ipartanács a hozzá utalt ügyeket az állandó bizottságban, az osztályokban vagy teljes ülésben tárgyalja. Az állandó bizottság 30 tagból áll, akiket a tanács választott és kinevezett tagjai sorából a kereskedelemügyi miniszter nevez ki. A tanács kinevezett tagjai közül azonban az elnöktől és az al-elnöktől eltekintve, legfeljebb hét lehet tagja az állandó bizottságnak. Az állandó bizottság három osztályból áll: ipari, kereskedelmi és munkásügyi osztályokból, amelyekbe a tagok a kereskedelemügyi miniszter által a kinevezéssel egyidejűleg soroztatnak be. Az állandó bizottság elnöke és alelnöke osztályokban nem soroztatnak. Egy-egy osztály tagjainak száma 10-16, akik közül, ha a tagok száma a 12-öt meg nem haladja, legfeljebb 3, ha a 12-öt meghaladja, legfeljebb 4 lehet olyan, aki az országos ipartanácsba a kereskedelemügyi miniszter által neveztetett ki. Az állandó bizottságnak legfeljebb 12 tagja több osztályba is sorozható. A munkásügyi osztályban legalább 3-4 hely a munkásegyletek által választott tagokkal tölthető be.

— A Vidéki Hírlapírók Országos Szövetsége március hó 29-ik napján (vasárnap) délután fél 3 órakor, Budapesten, az Otthon írók és hírlapírók köre helyiségében igazgatósági ülést tart. Tárgysorozat: El-

női előterjesztések. A felvételre jelentkező és kilépő rendes tagok kérvényeinek elintézése. Az alapszabályok módosítására vonatkozó jelentés. Az 1908. évi közgyűlés helyének és idejének meghatározása. Indítványok.

— **Szenzációs műtét.** A maga nemében páratlan orvosi operációt végeztek a minap egy tizenhétéves fiatal leány testén a sziléziai Hirschbergben. A leány testén hatalmas daganat támadt, amelyet felvágtak és abból nem kevesebb, mint ezernégyezer-tizenhárom kisebb-nagyobb szöveget és csavart és száztizenhat tűt, köztük két nagyobb stoppolótűt szedtek ki. Ezek az idegen testek összesen mintegy két fontot nyomtak. A leány állítólag szándékosan nyelte le a tüket és szöveget, mert öngyilkos akart lenni.

— **Százhet éves asszony halála.** Lőcséről írják: Matuzsálemi kort ért Szepesudvard községben özv. Unger Andrásné, aki 107 éves korában hunyt el. Halálát leánya aki már 87 éves — siratja.

— **Nyulak veszedelme.** Vadászaink panaszkodnak, hogy az idén újból nem lesz nyul, mert ez az abnormis időjárás nagy veszedelme a nyulaknak. Éppen most volna itt az ideje, hogy a fiatal nyulak erősödjenek, de ez a hideg havas idő tönkre teszi szegényüket. Nincs nagyobb ellensége a vadállománynak, mint ez a márciusi havazás. Tavaly is az pusztította el a nyulak nagy részét. Most pedig annyival szomorubbak a vadászok kilátásai, mert már a tavalyi évben is megfogyott a vadállomány, ha tehát ehhez az idén újabb veszedelem járul, akkor lassankint nem marad nyul.

— **A házalás korlátozása.** A kereskedelemügyi miniszter rendeletet adott ki a házalásról s azt korlátozza. A rendelet megérkezett Kassára is.

— **Vivótanfolyam Kassán.** Mint a közönség a plakátok révén is már bizonyára értesült, a kassai hírlapírói kar egyik tagja: *Horkay Elemér*, Kassán, a Szalassy-féle „Royal” étterem teliertéjében vivótanfolyamot nyit, mely f. é. április hó 1-én veszi kezdetét és nyolc hétig tart. A tanfolyam díja négyhetenkint 10 korona. A tanfolyam vezetője atletikai assout és párbajvívást tanít, magyar és olasz módszer szerint, háromszor hetenként, esti 8 órától 10 óráig. Jelentkezni lehet a vivómesternél (Fő utca 70.), Szalassy Alajos urnál és a „Napló” szerkesztőségében.

— **Horvát pimaszság.** Rimaszombatból jelentik: A március 15. iki ünnep Lubény gömörmegei községben nem folyt le békésen. Egy korcsmában ünnepelt néhány magyar ember, mire néhány horvát ember berontott a korcsmába és belekötött a mulatózóba. Későbbben verekedés támadt köztük, miközben egy magyar és horvát munkás súlyosan megsebesült. Mindkét sebesültet a kórszobába szállították. Életbenmaradásukhoz nincs remény.

TÁVIRAT — TELEFON.

A katonai kérdések előtérben.

Budapest, márc. 20.

A katonai kérdések a közel jövőben ismét aktuálisak lesznek. A király Wekerle Sándor miniszterelnököt és Kossuth Ferencet e tárgyban kihallgatásra rendelte.

A miniszterelnök a jövő hétközepén jelenik meg a király előtt. Beavatott körök tudni vélik, hogy a ki-

hallgatástól mélyreható jelentőségű fordulat várható a katonai kérdések ügyében és a házsabályrevízió letárgyalása után a katonai kiegyezés ügye már a parlament elé kerül.

Kossuth halálának évfordulóján.

Budapest, márc. 20.

Kossuth Lajos halálának évfordulója alkalmából számosan zárandokoltak el a Kerepesi-uti temetőbe. Kossuth sirját a függetlenségi párt nevében Szentiványi Árpád koszoruzta meg. Kossuth Ferenc is koszorut helyezett a sirra.

A balpárt és az egyetemi ifjúság is elzárndokolt a sirhoz. A balpárt nevében Babocsay Sándor mondott beszédet, Nagy György pedig ez alkalomra írt ódáját szavalta el.

Döntés a Polónyi—Lengyel ügyben.

Budapest, márc. 20.

A Curia Bernáth Géza másodelnök elnöklete alatt ma délben hirdette ki határozatát Polónyi Géza bíró küldési kérelmében. A Curia a koronaügyészség indítványát elvetette és kimondotta, hogy *nem látja fenforogni a bíróküldés szükségét.*

A döntés nagy szenzációt keltett és ennek érrelmében a Polónyi—Lengyel pör a budapesti esküdtbíróóság előtt fog lezajlani.

A király állapota.

Bécs, márc. 20.

A király állapotában teljes javulás állott be. Az éjszaka folyamán ugyan köhécselt egy keveset, de álmát ez nem zavarta meg.

Színház, művészet.

Heti műsor:

Pénteken: dr. Rácz Ede jutalomjátékául: *Az ördög.* (Színmű.)

Szombaton: *Hoffman meséi.* (Operett).

Vasárnap: délután *A vándorlegény,* operette, este *Sámson,* színmű.

Hétfő: másodszer *Sámson,* színmű.

Kedd: *A varázskeringő.* (Operett).

Sámson — premierje. Henry Bernstein, a raffinált színpadi hatások és a megrázó drámai cselekmény mestere. Sardon óta, még szerző úgy nem uralta a színpadot, mint ez a genialis francia, aki rövid néhány év alatt világhírt szerzett nevének. Magyar színpadon legutóbb *Sámson* című színművét mutatta be a Vigszínház. Ez sorrendben Bernstein első darabja s ebben oly hatalmas erőt, annyi talentumot mutatott, hogy egy csapással megalapította a világ litteratúrájában elfoglalt előkelő pozícióját. A *Sámson* című színműnek alap gondolata annyiban egyezik a bibliai *Sámsonnal*, hogy itt is a főhős magára zudítja a veszedelmet, hogy ellenségeit elpusztítsa. Brachard Jacques több milliónak ura, szép és finom

lelkü arisztokrata lányt vesz feleségül. Az asszony azonban nem szereti. Férjében csak a gazdagságot becsüli és élvezi, szíve azonban a másé. A férj, hogy vetélytársát, felesége szeretőjét tönkre tegye, bosszút forralt s modern harcot indít ellene, börtöndíjában tönkre teszi. Ám a harc őt is elpusztítja, vagyont elveszti. Ez a hősiesség felesége szívét felé fordítja s végül Sámson — Brachard győz. A nagyhatású színmű vasárnapi premierjén a vezető szerepeket: Rácz, Fái Flóra, Nagy, Hevessy Mariska, Bodrogi Lina és Doktor játszák.

Közgazdaság.

— **Az Első Magyar Általános Biztosító Társaság** folyó hó 13-án tartotta ötvenedik évi közgyűlését. A jubiláris 1907. üzletéről szóló mérleg az összes üzletágakra vonatkozólag összesen 4.102.018,98 K tiszta nyereséget mutat ki, melyből a közgyűlésnek az igazgatóság és felügyelőbizottság egyértelműleg részvényenkint 500 korona osztalék és minden egész részvény után 250 korona jubileumi osztalék kifizetését utalványozták. Az elemi ágazat díjtartaléka 7.319.287,86 K-ról 7.998.355,01 K-ra, a különtartalék 3.387.199,39 koronáról 3.797.739,33 K-ra emelkedik. Az életbiztosítási üzletágban ezuttal is eredménydus működést fejtett ki a társaság, úgy, hogy a tulnyomó részben belföldön elért új szerzmény összege 80.850.344,59 K-ra rug. Az életbiztosítási üzletállomány a halálozások és lejárt tőkék címén kifizetett összegek és a törlések levonásaután 386.637.776,09 koronáról 418.736.383,94 koronára emelkedett. Ezen biztosított összeg fedezésére a társaság 111.471.258,45 korona összeget képviselő díjtartalekkal rendelkezik az előző évi 104.391.287,70 K-val szemben. A társaság biztosítási alapjai, melyek 1906-ik évben 130.606.015,52 K összeget képviseltek, 1907. december 31-én 135.338.327,58 K-ra rugnak, a következő értékekben vannak elhelyezve: betétek a takarékpénztáraknál és bankoknál 4.387.504,55 K, záloglevelek 93.801.196,50 K, magyar járadék 1.813.672 K, államilag biztosított vasúti kötvények 10.313.665 K, olasz járadék és egyéb értékpapírok 4.572.744,10 korona, tárcában lévő váltók 4.595.803,17 K, jelzálogkölcsonök 301.645,26 K, életbiztosítási kötvényekre adott kölcsönök 12.072.097 K, a társaság házai 3.480.000 K. Összesen 135.338.327 korona 58 fillér.

Hirdetések.

A januárban előléptetett vagy a honvédséghez áthelyezett tartalékos tisztek FÉLÁRON szerzhetik be egyenruhájukat **LICHTIG LIPÓTNÁL** *Kassa fő-utca 103.* Közös egyenruhakat átcsereél honvédségi egyenruhákért.

UDVARI LAKÁS

mely áll három kisebbszerű szobából kertre nyíló ablakkal és vízvezetékkel,

azonnal bérbe adó

BUBICS ZSIGMOND-UTCA 12.

(ezelőtt Csermely-u. 20.) szám alatt.

Első magyar általános biztosító társaság, Budapesten.

I. Tűz-, szállítvány-, jég- és betörés-biztosítási üzlet.

Ötvenedik évi zárszámla 1907. január 1-től december 31-ig.

KIADÁSOK.	korona		fill.		BEVÉTELEK.	korona		fill.	
	korona	fill.	korona	fill.		korona	fill.	korona	fill.
I. Tűzbiztosítás.					I. Tűzbiztosítás.				
Kifizetett károk és költségek 9.580.295-50	9.580.295	50			Az 1906. évről áthozott készpénz díjtartalék	6.500.000			
levonva viszontbiztosított károk és költségek 8.840.588-74	8.840.588	74			a viszontbiztosított rész levonása után és minden megterhelés nélkül				
Függőben maradt károk tartaléka	837.186	50			Tűzbiztosítások után bevett készpénzdíjak és a f. évben lejárt díjkötelez. és díjváltók 19.874.858-90	19.874.858	90		
Szerzési költségek a viszontbizt. rész utáni bevétel levon.	1.118.108	81			levonva: törlesztett díjak 2.353.818-99	2.353.818	99		
Jóvádelmi adó és bélyegilletékek	288.861	14			viszontbiztosítási díjak és díjrészek	6.351.037-59	8.705.254-58		
Postabérek	18.500	05			Az 1906. évben függőben maradt károk tartaléka	10.680.580	82	17.775.848	91
Adakosok közhasznú célokra	1.455.391	48			II. Szállítványbiztosítás.				
A tűzbiztosítási üzletet terhelő igazgatási költségek	10.801	81			Az 1906. évről áthozott készpénz díjtartalék	100.000			
Behajthatlan követelések leírása	10.801	81			a viszontbiztosított rész levonása után és minden megterhelés nélkül				
A következő évek készpénz-díjtartaléka a viszontbiztosított rész levonása után és minden megterhelés nélkül	6.500.000		16.072.816	05	Szállítványbiztosítások után bevett készpénzdíjak	622.878-48			
II. Szállítványbiztosítás.					levonva: törlesztett díjak 27.110-49	27.110	49	118.894	23
Kifizetett károk és költségek 324.822-78	324.822	78			viszontbiztosítási díjak 475.873-71	502.984-90		283.488	22
levonva viszontbiztosított károk és költségek 255.015-48	255.015	48			Az 1906. évben függőben maradt károk tartaléka	118.894	23		
Függőben maradt károk tartaléka	78.999	81			III. Jégbiztosítás.				
Szerzési és igazgatási költségek a viszontbiztosított rész utáni bevétel levonásával	27.376	86			Az 1906. évről áthozott díjtartalék	519.287	86		
A következő évek készpénz-díjtartaléka a viszontbiztosított rész levonása után és minden megterhelés nélkül	100.000		296.183	95	Jégbiztosítások után bevett készpénzdíjak	3.180.187-08			
III. Jégbiztosítás.					levonva: törlesztett díjak 306.933-70	306.933	70	1.100.680	50
Kifizetett károk és költségek 2.083.606-66	2.083.606	66			viszontbiztosítási díjak 1.732.512-88	2.059.506-58		1.626.114	72
levonva viszontbiztosított károk és költségek 1.340.241-43	1.340.241	43			Az 1906. évben függőben maradt károk tartaléka	6.146	86		
Függőben maradt károk tartaléka	5.169	18			IV. Betörésbiztosítás.				
Szerzési és igazg. költségek a viszontbizt. rész utáni bevétel levon.	237.738	22			Az 1906. évről áthozott készpénz díjtartalék	200.000			
Bélyegilletékek	45.487	10			a viszontbiztosított rész levonása után és minden megterhelés nélkül				
Behajthatlan követelések leírása	10.087	88			Betörésbiztosítások után bevett készpénzdíjak és díjrészek	286.639-52			
A következő évek díjtartaléka	653.355	01	1.680.130	57	levonva: törlesztett díjak 37.777-65	37.777	65	106.522	
IV. Betörésbiztosítás.					viszontbiztosítási díjak 122.392-87	160.117-52		8.364	77
Kifizetett károk és költségek 1.80.596-11	180.596	11			Az 1906. évben függőben maradt károk tartaléka	200.000			
levonva viszontbiztosított károk és költségek 14.700-00	14.700	00			V. Egyéb bevételek.				
Függőben maradt károk tartaléka	8.932	37			Szalvány-, takarékpénztár-, váltó- és egyéb kamatok, valamint árfolyamnyer. eladott értékpap. és ideg. pénzeszközök után	1.094.359	03		
Szerzési és igazgatási költségek a viszontbiztosított rész utáni bevétel levonásával	46.141	21			Társasági házak tiszta jövedelme	133.334	87	1.227.643	60
A következő évek készpénz-díjtartaléka a viszontbiztosított rész levonása után és minden megterhelés nélkül	240.000		310.969	62					
V. 1907. évi nyereségszámla.									
A folyó évi üleleiből fennmaradt nyereséget			2.886.872	03					
			21.226.972	22				21.226.972	22

VAGYON.	korona		fill.		TEHER.	korona		fill.	
	korona	fill.	korona	fill.		korona	fill.	korona	fill.
Ebihelyezett tőkepénzek takarékpénztárak- és bankoknál	5.920.416	20			Részvényalapítók: teljesen befizetett 2000 egész részvény a 1000 forint és teljesen befizetett 2000 fél részvény a 500 forint	6.000.000			
3.814.000 kor. n. é. Magy. földhit. intéz. 4 1/2%-os koronásr. záloglevél A 93-50	3.814.000				Társasági tartalékok	6.000.000			
2.989.000 " " Magy. lezártított- és pénzváltó. 4 1/2%-os záloglevél A 94-50	2.989.000				Külön tartalék	8.357.199	89		
1.740.000 " " Kibirtokosok orsz. földhitelint. 4 1/2%-os záloglevél A 92-50	1.740.000				Arányosított külön tartalék	500.000			
1.000.000 " " Pesti magy. keresk. bank 4 1/2%-os kösségi köv. A 99-50	1.000.000				Arányosított külön tartalék	70.974	79		
1.000.000 " " Pesti magy. keresk. bank 4 1/2%-os kösségi köv. A 94-50	1.000.000				Tűzbiztosítási díjtartalék készpénzben a viszontbizt. rész levonásával	6.500.000			
250.000 " " Magyar általános takarékpénztár 4 1/2%-os záloglevél A 94-50	250.000				minden megterhelés nélkül	100.000			
150.000 " " Aradi polgári takarékpénztár 5 1/2%-os záloglevél A 97-50	150.000				Szállítvány-bizt. díjtartalék a viszontbiztosított rész levon. és minden megterhelés nélkül	638.855	01		
246.000 " " Temesvári első takarékpénztár 4 1/2%-os záloglevél A 98-75	246.000				Jégbiztosítási készpénz-díjtartalék a viszontbiztosított rész levon. és minden megterhelés nélkül	240.000			
100.000 " " Kibirtokosok orsz. földhitelint. 5 1/2%-os záloglevél A 100-50	100.000				Tűzbiztosítási függő károk tartaléka	827.136	50		
11983 drb Magy. francia biztosító részvénytársasági részvény a 200-50	11.983				Betörésbiztosítási készpénz-díjtartalék a viszontbiztosított rész levon. és minden megterhelés nélkül	78.999	81		
900 drb Bécsi élet- és járatbiztosító intézeti részvény a 740-50	900				Szállítvány-biztosítási függő károk tartaléka	5.169	18		
649 drb Bécsi biztosító társ. részvény a 740-50	649				Jégbizt. függő károk tartaléka	8.932	37		
997 drb Hazai Általános biztosító r.-társasági elsőbbségi részvény a 200-50	997				Betörésbizt. függő károk tartaléka	1.093.623	56		
A fenti értékpapírok utáni az év végéig esedékes kamatok	4.470				Különféle hitellek	1.360			
Tiszviselők és szolgák nyugdíjalapjának értékei	192.449				Elsőbbségi évekről eddig fel nem vett osztalékok	1.809.889	49		
1.489.000 Kor. n. é. Kibirtokosok orsz. földhitelint. 4 1/2%-os zálogl. A 97-50	1.489.000				Első magyar általános biztosító társaság "Lóvay-alap"	2.000			
4.600 " " Egyes. budapesti fős. takarekp. 4 1/2%-os zálogl. A 99-50	4.600				Első magyar általános biztosító társaság "Bredóves alapítvány"	100.200			
Ezen értékpapírok után az év végéig esedékes kamatok	13.770				Ormody Vilmos-alap	54.636	09		
"Ormody Ormody Amélie alapítvány" értékei	49.385				Ormody Vilmos-alap	51.460	50		
50.600 Kor. n. é. Kibirtokosok orsz. földhitelint. 4 1/2%-os zálogl. A 97-50	50.600				Ormody Ormody Amélie alapítvány	74.745	23		
Az év végéig esedékes kamatok	870				Első magyar általános biztosító társaság "Tuzoltok segély-alapja" értékei, letétben a m. kir. Állampénztárban	74.745	23		
Első magyar általános biztosító társaság "Tuzoltok segély-alapja" értékei, letétben a m. kir. Állampénztárban	74.745	23			Lezártított és visszazártított váltók	4.599.803	17		
Lezártított és visszazártított váltók	4.599.803	17			Társasági házak	34.000			
Társasági házak	34.000				Különféle adósk: a) Pénzkezelési és maradványok a képviselősegeknél	1.785.990	54		
Különféle adósk: a) Pénzkezelési és maradványok a képviselősegeknél	1.785.990	54			b) Maradványok idegen biztosító intézeteknél	1.431.080	76		
b) Maradványok idegen biztosító intézeteknél	1.431.080	76			Jégbiztosítási osztály folyó számlán	492.385	76		
Jégbiztosítási osztály folyó számlán	492.385	76			Központi pénzkezelés	71.771	98		
Központi pénzkezelés	71.771	98							
	33.774.831	04							

Mérlegszámla 1907. december 31-én.

TEHER.

II. Életbiztosítási üzlet.

Negyvenötödik évi zárszámla 1907. január 1-től december 31-ig.

KIADÁSOK.	korona		fill.		BEVÉTELEK.	korona		fill.	
	korona	fill.	korona	fill.		korona	fill.	korona	fill.
Törlesztett kötvények díja	1.188.314	56			A múlt évből áthozott díjtartalék	104.291.287	70		
Visszaváltott kötvényekért	2.017.047	18			Befolyt díjak: ez évben kiállított kötvények után	1.972.878			
Hajlételek után kifizetett kárososság	4.140.193	30			az előbbi években kiállított kötvények után	16.834.849	69		
Lejárt kiházasítási tőkékért	3.787.547	22			a biztosított tőke emelésére fordított nyeresmények	81.881	81		
Kiházasítási biztosításoknál haláleset követését díjvisszatérít.	85.149	51			illetékek	18.889.104	50	19.299.251	30
Függőben levő károk és díjvisszatérítések tartaléka	694.827	70			Kamatjövdelem	410.146	80	4.728.777	59
Függőben levő kiházasítási tőkék tartaléka	819.817	01			Múlt évi függőben volt károk és díjvisszatérítések tartaléka	724.471	63		
Évjáradékokért	465.022	83			Múlt évi függőben volt kiházasítási tőkék tartaléka	330.182	26	1.054.653	89
Viszontbiztosítási díjak	642.427	39						128.468.970	48
Bélyegkeért	357.042	82							
Irodai bér, postadíjak, nyomtatványok, uti- és egyéb költs.	1.117.285	94							
Tisztviselők	239.453	86							
Adóért	32.610	76							
Orvosi díjakért	2.674.25	21							
Szerzési és díjbehajlati költségek	1.428.064	12							
Behajthatlan tartozások leírása	32.106	08							
Kiszorított biztosítások tartaléka	8.100		16.762.585	08					
Díjtartalék az év végén			111.471.298	45					
1907. évi nyereség			1.235.146	85					
			129.468.970	48					

VAGYON.	korona		fill.		TEHER.	korona		fill.	
	korona	fill.	korona	fill.		korona	fill.	korona	fill.
Értékpapírok	96.048.157	kor. 81 fill. ugyanis			Díjtartalék	114.445.082	kor. 48 fill.		
1.728.700 kor. n. é. magyar kir. 4 1/2%-os koronajáradék 93 kor. 20 fill.-el	1.728.700		1.611.148	40	levonva a viszontbiztosítási díjtartalékok	2.973.823	98 fill.	111.471.288	45
5.478.400 " " magy. földhitelint. 3 1/2%-os záloglevelek 88 kor. 50 fill.-el	5.478.400		4.574.464		Biztosítási alap			795.904	22
15.094.300 " " magy. földhit. 4 1/2%-os talajjav. és szar. zálogl. 93 koronával	15.094.300		14.037.606		Kiházasítási tőkék nyereséme			716.574	82
15.646.800 " " magy. földhitelint. 4 1/2%-os koroná-zálogl. 93 kor. 50 fill.	15.646.800		14.639.758		Függőben levő károk és díjvisszatérítések tartaléka			694.827	70
10.160.400 " " pesti magy. keresk. bank 4 1/2%-os koroná-zálogl. 94 koronával	10.160.400		9.550.776		Függőben levő kiházasítási tőkék tartaléka			819.817	01
9.297.000 " " kibirt. orsz. földhitelint. 4 1/2%-os zálogl. 97 kor. 50 fill.-rel	9.297.000		9.064.575		Tulajlási csoportok számlája			308.687	28
6.974.100 " " magy. orsz. kösp. takp. 4 1/2%-os zálogl. (April) 94 koronával	6.974.100		6.555.654		Kölre fizetett díjak			24.567	91
494.100 " " magy. orsz. kösp. takp. 4 1/2%-os zálogl. (juni) 94 koronával	494.100		464.454		Fel nem vett nyeresmények 1906. évről			47	52
991.000 " " magy. orsz. kösp. takarekp. 4 1/2%-os zálogl. 98 kor. 50 fill.	991.000		976.135		Kiszorított biztosítások tartaléka			8.000	
6.069.400 " " egyesült államokosság 4 1/2%-os papírjár. (febr.) 98 kor. 50 fill.	6.069.400		5.705.236		Viszontbiztosító intézetek és mások követelései			171.485	77
585.000 " " bélyegkeért 4 1/2%-os záloglevél 98 kor. 50 fill.	585.000		576.225		1907. évi nyereség			1.235.146	85
9.981.800									